

19. Milli Eğitim Şurası Kararlar

19. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulu, "Öğretim Programları ve Haftalık Ders Çizelgeleri", "Öğretmen Niteliğinin Arttırılması", "Eğitim Yöneticilerinin Niteliğinin Arttırılması" ve "Okul Güvenliği" konularının ele alındığı komisyonlarda kabul edilen önerileri esas aldı.

Memurlar.net olarak, 6 Aralık 2014 tarihinde yapılan Genel Kurul toplantısı sonrasında karara bağlanan maddelere, aşağıda 4 ana başlıkta yer veriyoruz.

1- ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE HAFTALIK DERS ÇİZELGELERİ

Okul Öncesi

Programın **oyun** temelli olması, programda **değerler eğitime** yer verilmesi, okul öncesinden itibaren **yetenek gelişiminin izlenmesi**, okul öncesi ve ilkokulda kullanılan eğitim aracı metinlerinde kendi kültürümüze **ait literatüre (masal, hikaye, fabl, şiir vb.) yer verilmesi**, okul öncesi eğitimde, öğretim programlarının çocukların özgüven becerilerini ve birey olma bilincini geliştirmeye dönük olması, öğretim programlarında yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik kazanımlara yer verilmesi, okul öncesi eğitimde uygun enstrümanlarla Türk müziği çalışmalarına yer verilmesi, düzeylerine uygun spor etiklerine verilmesi, Türkçe'nin doğru bir şekilde kazandırılması, okul öncesi eğitimde tekli öğretime geçilmesi önerileri kabul edildi.

İlkokul

İlkokullarda tekli öğretime geçilmesi, **ilkokullarda haftalık ders saatinin 30 ders saati olması** (25 saati zorunlu, 5 saati serbest etkinlikler olarak yürütülmesi). **Serbest etkinlik** saatlerinin veli-öğrenci talepleri de dikkate alınarak okul idaresince belirlenmesi; **görsel sanatlar ve müzik** derslerinin haftada en az 2'şer ders saati olması; **5 saatlik oyun ve fiziki etkinlikler dersinin** 2 saatinin beden eğitime ayrılması önerileri benimsendi.

İlkokul **1, 2. ve 3. sınıflara da din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin konulması**, ilkokul 1, 2. ve 3. sınıflar için hazırlanacak olan din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programlarında da çoğulcu anlayışa yer verilmesi önerisi de oylandı. Oylama sonucu ilkokul 1, 2. ve 3. sınıflara da din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin konulması, ilkokul 1, 2. ve 3. sınıflar için hazırlanacak din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programlarında da çoğulcu anlayışa yer verilmesi önerisi benimsendi.

İlkokulda, gerekli yasal düzenleme yapılarak,

- **trafik güvenliği ve insan hakları**, yurttaşlık ve demokrasi derslerinin haftalık ders

çizelgesinden **kaldırılması**; trafik güvenliği dersi konularının hayat bilgisi dersi içinde; insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi dersi konularının da sosyal bilgiler dersinde verilmesi;

- ilkokulda **okuma kültürünün** kazandırılmasına yönelik etkinliklerin yapılması;

- "fen bilimleri" dersinin adının "**fen bilgisi**" olarak değiştirilmesi ve fen bilgisi dersi ile sosyal bilgiler derslerinin ilkokul 4. sınıftan itibaren programa eşit şekilde dağıtılması,

- taşınmalı eğitim yapan ilkokullarda 30, ortaokullarda 35 saat ders olduğundan servis ve güvenlik sorunu nedeniyle dersleri erken biten ilkokul öğrencileri için etüt saatinin konulması;

- ilkokullardaki serbest etkinlikler için bir uygulama kılavuzu hazırlanması önerileri benimsendi.

Ortaokul

Ortaokul kademesinde de ortaokullarda **tekli** öğretime geçilmesi, bütün ortaokullarda haftalık ders saatinin en fazla 30 (zorunlu ders saati sayısı 25, seçmeli ders saati sayısı 5), ortaokullarda Türk musikisi makamsal sisteminin bir Türk halk müziği **sazıyla** öğretilerek verilmesi; görsel sanatlar ve müzik derslerinden birinin seçilerek haftada 2 ders saati olarak verilmesi önerileri benimsendi.

Ayrıca;

- ilkokuldaki "oyun ve fiziki etkinlikler" dersi ile ortaokuldaki "beden eğitimi ve spor" derslerinin isminin, "**beden eğitimi ve oyun**" olarak değiştirilmesi;

- ortaokulda **hafızlık** eğitimi alacak öğrenciler için ara verme süresinin 1 yıldan 2 yıla çıkarılması ve ara verilen sürelerde öğrencilere dışarıdan sınav hakkı verilmesi;

- **değerler eğitimine** öğretim programlarında etkin bir şekilde **sarmallık** anlayışla yer verilmesi;

- ortaokullarda 5, 6. ve 7. sınıflarda birer saat **rehberlik** dersinin konulması,

- seçmeli ders modülünde yer alan fen bilimleri ve matematik modülünün ikiye ayrılması, fen bilimleri modülüne "fen bilimlerine giriş" adında bir dersin konulması; sosyal bilimler modülü içerisine de "sosyal bilimlere giriş" adında bir dersin konulması;

- ortaokullarda okutulan "T.C. inkılap tarihi ve Atatürkçülük" dersi programının gözden geçirilerek güncel anlayışlar ve yöntemler doğrultusunda yeniden yazılması, önerileri üzerinde de görüş birliğine varıldı.

-İlkokul ve ortaokullara "Şehri Yeniden Keşfetmek" dersi

Genel kurul görüşmelerinde, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Muammer Yıldız da Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun dün gerçekleştirdiği bir okul ziyaretinde "İstanbul" dersinin yurt çapına yaygınlaştırılması önerisini hatırlattı ve bu yönde hazırladıkları öneriyi sundu.

Oylamalar sonucu, İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ilkokul ve ortaokullarda yürüttüğü proje kapsamında serbest etkinlikler dersinde verilen "İstanbul" dersine benzer şekilde bir dersin işlenmesi yönündeki önerge kabul edildi. Buna göre, **"serbest etkinlikler" dersinde her ilin kendi tarihi** ve kültürel varlıklarını, şehre ait değerleri tanıtmak ve gezdirmek amacıyla **"Şehri Yeniden Keşfetmek" temasıyla** dersler işlenecek.

Ayrıca yine "serbest etkinlikler" dersinde **"okuma kültürü" dersi işlenecek** ve **yaşayan yazarlar okullarda öğrencilerle buluşturulacak**. Yıldız'ın yeni önergesi yeni bir madde olarak üyelere sunuldu ve oylamanın ardından kabul edildi.

Lise

-Osmanlı Türkçesi sadece Anadolu imam hatiplerde zorunlu

Ortaokul kademesinin ardından lise kademesindeki önerilere geçildi. Liselerde;
- öğrencinin bir haftada aldığı **toplam ders sayısının çeşit olarak azaltılması** amacıyla derslerin bir kısmının dönemlik olarak uygulanmasına imkan verilmesi,
- "dil ve anlatım" dersi ile "Türk edebiyatı" derslerinin birleştirilerek "Türk dili ve edebiyatı" şeklinde adlandırılması;

- gerekli yasal düzenlemeler yapılmak suretiyle **"sağlık bilgisi" dersi ile "trafik ve ilk yardım" derslerinin kaldırılarak** içeriklerinin ilgili derslere dağıtılması,
- bütün ortaöğretim kurumlarında **haftalık ders saatlerinin azaltılması**;
- özel yetenekli öğrencilerin eğitime yönelik bir yönetmeliğin hazırlanması ve
- anaokulundan itibaren geçerli olacak şekilde yeni bir öğretim programının yapılması,
önerileri benimsendi.

"Osmanlı Türkçesi" dersinin zorunlu bir ders olarak bütün liselerin öğretim programlarında yer alması önerisi görüşülürken, **"Osmanlı Türkçesi"** dersinin, bütün liseler yerine **Anadolu imam hatip liselerinde** zorunlu ders olması yönünde değiştirilmesi yönünde önerge verildi. Yapılan oylama sonucu değişiklik önergesi görüşmeye açıldı.

Söz alan bir üye, "Osmanlıca'nın saraylarda konuşulan dil" olması nedeniyle zorunlu bir ders olmaması gerektiği yönünde görüş bildirdi. Komisyonunda önergeyi veren üye ise Osmanlıca'nın tüm liselerde zorunlu ders olmasının, gençlerin yüksek yararına bir adım olacağını ifade etti. Müzakerelerin ardından, "Osmanlı Türkçesi dersinin, bütün liseler yerine Anadolu imam hatip liselerinde zorunlu ders olması" şeklinde değiştirilen öneri kabul edildi.

- "Alkollü içki ve kokteyl hazırlama" dersinin kaldırılması benimsendi

Anadolu otelcilik ve turizm meslek liselerinin öğretim programları ve ders çizelgelerinden **"Alkollü içki ve kokteyl hazırlama" dersinin kaldırılması**; Anadolu otelcilik ve turizm meslek liselerinde 10. sınıftan itibaren staj amacıyla tesis ve kurumlara gönderilen öğrencilerin alkollü içki servisi yapılan ya da alkollü içecek hazırlanan bölümlerde staj faaliyeti yapmalarının kaldırılması" önerisi üzerinde de değişiklik talebi sunuldu. Değişiklik talebinde, 6487 sayılı Kanun'da yer alan "18 yaşını doldurmamış kişiler, alkollü içkilerin üretiminde, pazarlanmasında, satışında ve açık sunumunda istihdam edilemez. Yasal düzenlemeler uyarınca gerçekleştirilen eğitim amaçlı çalışmalar bu hükmün dışındadır" maddesi doğrultusunda düzenleme yapılması istendi. Bakan Avcı, değişiklik önergesinde, bir yasal düzenleme yapılması gerektiğinin ifade edildiğini belirtti. Şura üyelerinin, bu yasal düzenlemenin yapılması için "Meclis'e tavsiye edelim" diyebileceklerini anlatan Avcı, bu tavsiye kararının tek başına yetemeyeceğini söyledi.

- Görsel sanatlarda geleneksel sanatlar öğretilecek

Oylamada, liselerde, bilim ve medeniyet tarihinde öne çıkan düşünür ve bilim insanlarının çalışma ve eserlerine ilkökul, ortaokul ve lise öğretim programlarında yer verilmesi; "görsel sanatlar" dersi çatısı altında geleneksel sanatlar **hat, ebru, tezhib ve minyatür** öğretim programlarının da uygulanmasına imkan verilmesi, güzel sanatlar liselerinin programlarında Türk müziğinin makamsal sistemi ve çalgıları ile geleneksel sanatlar yer verilmesi, bütün sınıflarında seçmeli fizik, kimya ve biyoloji dersleriyle ilgili uygulamalarının haftalık ders çizelgelerinde yer alması, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin 2 saate çıkarılması, öğretim programlarının okul türleri arasında yatay ve dikey geçiş, sınıf atlama ve normal öğrenim süresinden önce mezun olma fırsatlarına yer verecek şekilde düzenlenmesi; inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi programının gözden geçirilerek güncel anlayışlar ve yöntemler doğrultusunda yeniden yazılması; Kutlu Doğum Haftası ve Aşure Gününün Belirli Gün ve Haftalar kapsamına alınması; imam hatip liselerine seçmeli Farsça dersinin konulması önerileri de benimsendi.

2- ÖĞRETMEN NİTELİĞİNİN ARTTIRILMASI

Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı başkanlığında toplanan 19. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulu'nda, öğretmen niteliğinin artırılması konusunun ele alındığı **komisyonunda alınan kararların tümü, yapılan toplu oylamayla kabul edildi.**

Antalya'da bir otelde düzenlenen genel kurulda komisyon kararlarına geçilmeden önce divana sunulan yeni önergeler tartışmaya açıldı ve ardından oylamaya sunuldu.

Genel kurula ilk olarak ilahiyat fakültesi mezunlarının hem din kültürü ve ahlak bilgisi derslerine hem de imam hitap lisesi meslek derslerine, alan değişikliği olmadan girebilmesi yönünde önerge verildi. Oylamalar sonucu, önerge yeni bir madde olarak kabul edildi.

Branş öğretmenleriyle meslek öğretmenlerinin maaş karşılığı ders saatlerinin 15 saat olarak eşitlenmesi yönündeki karar tartışılmak üzere gündeme alındı. Önerge, yapılan oylama sonrası kabul edildi.

Öğretmenlerin mesleki gelişim programlarını düzenlemek, bu programlar için öğretim materyalleri hazırlamak ve Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştirmek üzere Milli Eğitim Akademisi kurulması önergesi de benimsendi.

-Komisyonun tüm önerileri toplu olarak geçti

Daha sonra Bakan Avcı, öğretmen niteliğinin artırılması konusunun ele alındığı komisyonda benimsenen önerilerin tümünün toplu olarak kabul edilip edilmemesi yönünde oylama yaptı. Oylamalar sonucu, komisyonda alınan tüm kararlar, toplu olarak kabul edildi.

Öğretmen aday adaylarının niteliği ve seçimi teması adı altında ele alınan YGS ve LYS sıralamasında başarılı olan ve öğretmenlik mesleğini ilk üçte tercih eden öğrencilerin teşvik edilmesi, lisans öğrenimleri sürecinde akademik başarılarını sürdürmeleri kaydıyla burs ve barınma desteği sağlanması yönündeki komisyon kararı oylama sonucu tavsiye kararına dönüştü.

-Öğretmenlikte hizmet öncesi eğitimin niteliği

Öğretmenlik mesleğine akademik, sosyal, psikolojik açıdan uygun olmayan öğrencilere diğer fakülte ve bölümlere yatay ve dikey geçiş imkanları sunulması yönündeki öneri de kabul edildi.

Genel kurulda alınan öne çıkan kararlardan bazıları şöyle:

"Öğretmen yetiştirmeye yönelik öğretim programlarında uygulama derslerinin oranı yüzde 50'ye yaklaştırılmalıdır.

Öğretmen yetiştirme sürecinde okullarda yapılacak çalışmaların önemine istinaden daha etkili yürütülmesi için fakülte-okul işbirliği sürecine işlerlik kazandırılmalıdır.

Eğitim fakültesi dışında öğretmenlik atamasına kaynaklık teşkil eden lisans programlarından mezun olanlara uygulanacak öğretmen yetiştirme programları uygulamalı ağırlıklı en az iki yıllık olacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Eğitim fakültesi dışında öğretmenlik atamasına kaynaklık teşkil eden lisans programlarında öğrenimlerine devam eden öğrencilere MEB'in ihtiyaçları ve YÖK'ün belirleyeceği ölçütler doğrultusunda eğitim fakültelerince 'öğretmenlik meslek bilgisi' dersleri sunulmalıdır.

Eğitim fakültelerinde öğrenci kontenjanları azaltılarak öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayıları dünya ölçütleri göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının öğretmen eğitimi konusunda yeterlikleri, yükseltilmesi konusunda tedbirler alınmalıdır.

Öğretmen yetiştiren kurumların akademik ve örgütsel teşkilatlanması ve programları on iki yıllık zorunlu eğitim sistemi doğrultusunda ve ulusal ve uluslararası akreditasyon modellerine dayalı olarak yeniden yapılandırılmalıdır.

Alanında deneyimli ve başarılı öğretmenlerden yükseköğretim kurumlarının öğretmen yetiştiren kurumlarında özellikle uygulama gerektiren konularda yararlanılmalı ve işbirliği yapılmalıdır.

MEB'in geliştirdiği genel öğretmen yeterlilikleri ve özel alan yeterlikleri tüm paydaşların geri bildirimleri ve teknolojik pedagojik alan bilgisi de dikkate alınarak güncellenmeli ve halen yeterlikleri geliştirilmemiş alanlar için ivedi olarak çalışmalara başlanmalıdır."

-Yeni eğitim fakültesi açılması tartışmaları

19. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulunda, eğitim fakültelerinde uygulanmakta olan öğretim programları, MEB ile birlikte geliştirilen öğretmen yeterlikleri doğrultusunda, YÖK, Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu'nun koordinasyonunda yeniden yapılandırılması yönündeki öneri de kabul edildi.

Başta eğitim fakülteleri olmak üzere tüm öğretim kademelerine yönelik öğretmen yetiştirilen yükseköğretim programlarında, mesleki yeterliğe ilişkin dersler dışında, 'müfredat dışı etkinlikler' olarak tanımlanabilecek sanat, spor, müzik ve kültür temalı, etkinlik merkezli seçmeli genel kültür derslerinin konulması ve eğitsel kol ve kulüp faaliyetlerinin işlevsel hale getirilmesi de benimsendi.

Genel kurulda, yeni eğitim fakültesi ve var olan eğitim fakültelerinde yeni programların, ihtiyaç olmadığı takdirde açılmaması, ihtiyaç halinde yeni eğitim fakültelerinin ve öğretmen yetiştirme programlarının açılması için ulusal ve uluslararası standartların belirlenmesi ve yeni programların bu standartların temel alınarak açılması yönündeki komisyon kararı da kabul edildi.

Genel Kurul'da kabul edilen kararlardan bazıları şöyle:

"-Milli Eğitim Bakanlığı'nın Fatih Projesi'yle birlikte okullarda kurduğu ve kuracağı teknolojiler öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında kurulmalı ve öğretmen aday adaylarına bu teknolojilere ilişkin temel bilgi ve beceriler kazandırılmalıdır.

-Öğretim elemanı yetiştirmek üzere mevcut olan yurt içi ve yurt dışı doktora ve araştırma bursları ihtiyaç duyulan öncelikli alanlara ilişkin çeşitlendirilmeli, artırılmalı ve özellikle yurt dışı lisansüstü programlara seçilen bursiyerlerin görevlendirilecek ilgili yükseköğretim kurumlarıyla iletişimi ve koordinasyonu sağlanmalıdır.

-Yükseköğretim kurumlarının 3 temel işlevinden biri olan "toplumsal katkı" bağlamında, öğretim üyelerinin başta mesleki gelişim etkinlikleri olmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığı'nın pedagojik, yönetsel yapı ve süreçlerinin geliştirilmesinde görev ve çabaları akademik yükseltme sürecinde kredilendirilmelidir."

-Öğretmen aday adaylarının mesleğe seçimi

Öğretmen aday adaylarının mesleğe seçiminde, KPSS ve ÖABT testlerinde öğretmen yeterlikleri dikkate alan öğretmenlik mesleğinin bilişsel boyutunun yanında duyuşsal ve psiko-motor özelliklerini de temel alan çoklu değerlendirme sistemlerini içeren bir modelin oluşturulması yönündeki önerge de kabul edilerek tavsiye kararına dönüştü.

Genel Kurulda kabul edilen diğer maddeler ise şöyle:

"-Öğretmenlerin mesleğe seçimini takiben öğretmen adaylarının kurum ve sistem içinde yetiştirilmesi sürecinde bu konuda gerekli eğitim ve deneyime sahip 'danışman' (mentör) öğretmenlerce daha yapılandırılmış uygulama temelli modellere gereksinme duyulduğu düşünülmektedir.

-Aday öğretmenlerin adaylık süreci yeniden yapılandırılmasına ilişkin, aday öğretmeni, norm kadro ile ilişkilendirilmeksizin adaylık sürecini danışman öğretmen (mentör) eşliğinde tamamlayabileceği bir okulla ve kurumla ilişkilendirilerek yetiştirilmelidir.

-Adaylık ve uyum eğitim programları bütünleştirilerek, öğretmenlerin mesleki gelişimini kişisel gelişimini ve çevreye uyumunu sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

-Öğretmenlik mesleğinin niteliğinin artırılmasında; öğretmen yeterlikleri temelinde, sistemdeki öğretmenlerin büyüklüğünü, ülke üzerindeki dağılımını ve yaşam boyu öğrenme ilkelerini de temel alan bir mesleki-kişisel gelişim modeline gereksinme duyulduğu düşünülmektedir. Bunun yanı sıra bu modelin öğretmenlik mesleğinin hak ettiği bir kariyer sistemine bağlanmasının stratejik bir öncelik alanı olduğu değerlendirilmektedir.

-Sürekli mesleki gelişim için öğretmen yeterliklerini de dikkate alan bir model oluşturulmalıdır. Öğretmenin, yükseköğretim kurumlarınca sunulan mesleki gelişim modüllerinden aldıkları eğitimler kredilendirilerek MEB'de kariyer geliştirme sistemine dahil edilmelidir.

-Milli Eğitim Bakanlığı'nın kurumsal ve bireysel gereksinimler doğrultusunda öğretmenlerin kendi alanlarında veya Eğitim Bilimleri alanında yüksek lisans ve doktora programlarına katılımı teşvik edilmelidir. Bu teşvik bağlamında yüksek lisans ve doktora öğrenimlerini tamamlayan öğretmenlerin ek ders ücretleri arttırılmalıdır.

-Mesleki gelişim çerçevesinde yükseköğretim kurumlarından alınan kredilerin yüksek lisans programlarına devam etmek isteyen ve giriş koşullarını karşılayan öğretmen, maarif müfettişleri ve okul yöneticileri için kredilendirilmelidir.

-Uzaktan öğretim yoluyla modüler yüksek lisans programları oluşturularak, öğretmen, okul yöneticisi, maarif müfettişlerine bir fırsat olarak sunulmalıdır.

-Mesleki gelişim alanında başarılı örneklerin paylaşımı için dijital platformlar oluşturulmalıdır.

-Mesleki gelişim programlarında görev alacak eğitimcilerin niteliklerine ilişkin ölçütler ilgili tarafların katılımını sağlayacak bir komisyon vasıtasıyla geliştirilmelidir.

-Mesleki gelişime temel teşkil eden yetişkin eğitimi alanında sertifika, yüksek lisans, gibi programlarının açılması teşvik edilmelidir.

-Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli'ne danışman öğretmen (mentörlük) sistemi de eklenerek yeniden düzenlenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

-Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişiminin sürdürülebilirliğini sağlamak için öğretmenlerin katılacağı eğitim karşılığı mesleki ve kişisel gelişim ödeneği ayrılmalıdır.

-Kariyer basamaklarını, kişisel ve mesleki gelişimin bütüncül bir parçası olarak değerlendirerek ve Anayasa Mahkemesinin ilgili kararları da dikkate alınarak 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun değişik 43. maddesi yeniden düzenlenmelidir.

-Öğretmenlerin özlük haklarına yönelik olarak, her dört yılda bir yıpranma payı ve 3600 ek gösterge verilmelidir. Öğretmenlerin özlük haklarına yönelik olarak öğretmenlerin ek ders ücretleri artırılmalıdır.

-Öğretmenlerin mesleki yeterlikler doğrultusunda kariyer basamaklarında yükseltilmesi, sınav dışında; lisansüstü eğitim, yer aldığı bilimsel, sosyal, ulusal ve uluslararası projeler, katıldığı mesleki gelişim programları, öz ve akran değerlendirmesi, OTMG, öğrenci-veli geri bildirimleri gibi konuları içeren çoklu değerlendirme sistemi ile değerlendirilmelidir.

-Öğretmenlerin ihtiyaç duyulan il ve bölgelerde görev yapmalarına yönelik bir teşvik sistemi geliştirilmelidir.

-Öğretmenlik mesleğinin hak ettiği sosyal ve mesleki itibarın artırılmasında; yeterlik, nitelik ve standart gibi kavramlar arasında bir ortak anlayış yaratacak ve norm oluşturacak bir yasal düzenlemeye gereksinme olduğu düşünülmektedir.

-Her mesleğin olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin de toplumsal itibarının artırılmasında stratejik önem taşıyan öğretmenlik mesleği etik kodları ve meslek standartları ivedilikle oluşturmalı ve ilgili taraflarla paylaşılmalıdır.

-Öğretmenlik mesleğine ilişkin farklı mevzuatları birleştiren ve öğretmenlik mesleğinin uzmanlık statüsünü geliştirecek bir 'Öğretmenlik Meslek Kanunu' çıkarılmalıdır."

3- EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN NİTELİĞİNİN ARTTIRILMASI

19. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulu'nda, "Eğitim Yöneticilerinin Niteliğinin Arttırılması" komisyonunda kabul edilen, yönetici pozisyonlarına atamalarda **kadın yönetici lehine pozitif ayrımcılık** getirilmesi önerisi benimsendi.

Komisyonunda kabul edilen "okul veya kurum müdürlerinin temel rolü öğretim liderliği olduğundan, bu rollerini etkili bir biçimde gerçekleştirebilmeleri için okulun veya kurumun bürokratik işlemlerinden sorumlu **okul sekreterliği** oluşturulması"

maddesinin metinden çıkarılmasını önerisi verildi. Bunun üzerine, maddenin kaldırılması önerisi oylamaya sunuldu. Oylamanın ardından öneri Şura kararları raporundan **çıkarıldı**.

Genel Kurul'da, komisyonun diğer önerilerinin yer aldığı rapor, **toplu oylama sonucu benimsendi**.

Buna göre, devlet okullarında eğitim yöneticisi olmak için **lisans** derecesine sahip olunması; eğitim yöneticisi adaylarının seçilme ölçütlerinde, okul yöneticileri merkezi olarak yapılan yazılı sınavda başarı; **okul müdürlerinin, belli bir süre görev yapmış müdür yardımcıları arasından seçilmesi**; okul yöneticiliğine atanmada, o okula öğretmen olarak atanma şartlarını taşımanın esas olması ancak atanma şartlarını taşımadan o okula münhasıran norm durumu değil genel anlamda o okul türüne atanabilme şartı aranması yeterli görülmesi önerileri kabul edildi.

Ayrıca okul yöneticiliğine atanmada, eğitim yönetimi alanında lisansüstü eğitim almış olma ile okul müdürlüğü için yönetici yeterliklerini esas alan, **akredite edilmiş kurumlarca verilebilen belli sürede eğitim alındığını gösterir belgeye sahip olma şartlarının okul yöneticisi seçiminde tercih edilmesi**, yöneticilerin seçiminde, ulusal düzeyde yapılandırılmış **Ulusal Eğitim Yöneticiliği Yeterlik Programı'ndan Eğitim Yöneticiliği Yetkinlik Belgesi alınmasının tercih sebebi olması** ve okul yöneticisinin görevlendirilmesinin Okul Müdürü Görevlendirme Mülakat **Komisyonunca** yürütülmesi önerileri de benimsendi.

-Müdür yardımcılığında müdürün takdiri öncelikli olacak

Eğitim yöneticiliğinin ilk basamağı olan müdür yardımcılığı konumlarına yapılacak görevlendirmelerde, okul müdürünün takdirinin öncelikli olması, okul veya kurum müdür yardımcısının, **en az 3 yıl görev yapmış ve merkezi sınavda başarılı olmuş öğretmenler arasından** müdürün teklifi ve üst makamın onayı ile görevlendirilmesi, yönetici görevlendirmeleri eğitim öğretim yılı başlamadan önce tamamlanması önerileri de kabul edildi.

Öte yandan bölgesel ve yerel özellikler dikkate alınarak başta **dezavantajlı bölgeler olmak üzere** yönetici atamalarında pozitif ayrımcılığa dayalı özendirici önlemler alınması ve bu bölgeler için tecrübeli, akademik donanıma sahip okul yöneticileri görevlendirilmesi önerileri de karara bağlandı.

Yönetici pozisyonlarına atamalarda kadın yönetici lehine pozitif ayrımcılık getirilmesi, okul ve kurum türlerinden kaynaklanan kadın yönetici lehine pozitif ayrımcılık uygulamasının tüm okullara genişletilerek yayılması önerisi de kabul edildi.

-Genel kurulda kabul edilen maddelerden bazıları şöyle:

-“Eğitim yöneticilerinin değerlendirilmesinde algı ölçümlerinin yanında, eğitim yöneticisinin görev süresince **görev yaptığı okulun temel başarı göstergelerindeki değişim de dikkate alınmalıdır.**

-Her derece ve türdeki eğitim kurumu için **başarı göstergeleri** belirlenmeli ve bu göstergelerin eğitim bölgesi, il ve ilçe düzeyinde zamana bağlı değişimini gösteren karşılaştırmalı bir veri tabanının oluşturulması sağlanmalıdır.

-“Eğitim yöneticiliğine yeniden görevlendirmesi kapsamında okullar için her yıl somut performans ölçütlerine dayalı **bir okul karnesi** oluşturulmalıdır.

-“MEB-YÖK arasında yapılacak bir protokolle Milli Eğitim Bakanlığı personelinin yüksek lisans ve eğitim doktorası eğitimi almaları sağlanmalı, bu bağlamda eğitime erişimin kolaylaştırılması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

-Genel bütçeden pay ayrılarak okul/kurum bütçesi oluşturulmalı, okul/kurum yönetimince bunun etkili kullanımını sağlayacak bütün gelir ve harcamalar yasal güvence altına alınmalıdır.

-Lisansüstü programlarda okul kademelerine özgü programlar açılmalıdır (örnek, özel eğitimin yönetimi, mesleki teknik eğitimin yönetimi, ilköğretim yönetimi, ortaöğretim yönetimi, yükseköğretimin yönetimi gibi). Tezsiz yüksek lisans programında olduğu gibi uygulayıcılara yönelik olarak eğitim doktorası programı açılmalıdır.

-Döner sermayesi olan okullarda müdür yardımcılarında birisinin işletme/muhasebe alanında formasyona sahip öğretmenler arasından seçilmesine öncelik verilmelidir.

-Yöneticinin ders denetimi ve rehberlik görevini etkili bir şekilde yapabilmesi için rehberlik ve denetim modelleri ile yaklaşımları konusunda yeterlikleri artırılmalıdır.

-Lisansüstü eğitim yapan yöneticilerin bu eğitimlerinin karşılığı, lisansüstü eğitim tazminatı olarak özlük haklarına yansıtılmalıdır.

4- OKUL GÜVENLİĞİ

Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı başkanlığında toplanan 19. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulu'nda, Okul Güvenliği Komisyonu'nda alınan "okulların güvenlik açısından düzeylerini belirlemek üzere ölçümlerin yapılması ve okulların güvenlik düzeyleri açısından yeterli koşulları sağlandığında güvenli okul bayrağı verilmesi" maddesi yönündeki karar, tavsiye kararları arasından çıkarıldı.

Genel kurulda "okul güvenliği" konusunun ele alındığı komisyonlarda kabul edilen önerilerin oylamaları sona erdi.

Genel kurula sunulan "Disiplin yönetmeliği, uzmanların görüşü alınarak yeniden düzenlenmeli, ilkokul ve ortaokullarda da benzer bir yönetmelik çıkarılmalıdır. Böylece öğrencinin yaptığı eylemin yaptırımla karşılaşabileceği kamuoyuna duyurulmuş olacaktır" şeklinde bir önerinin gelmesi üzerine de Bakan Avcı, bu konuda bir bilgi vermek istediğini dile getirerek, üç gündür Kemer'de bu konuyla ilgili öğretmenlerin katıldığı çalıştay yaptıklarını ifade etti.

Disiplin yönetmeliğinin değiştirilebilmesinin yolunu, yöntemini çalışmak üzere bu çalıştayın düzenlendiğini belirten Avcı, buna rağmen bu maddenin de şura kararları arasına girmesi konusunda görüşler gelirse oylama yapacağını söyledi. Bakan Avcı'nın sözlerinin ardından madde oylanarak kabul edildi.

Öte yandan MEB bütçesinden okullarda yaşanan maddi sıkıntıların giderilmesi için **öğrenci başına 120 lira ödenek** ayrılmasının talep edilmesini içeren yeni önerge de oylama sonucu kabul edildi.

Genel kurulda, "Okulların güvenlik açısından düzeylerini belirlemek üzere ölçümler yapılmalı ve okullar güvenlik düzeyleri açısından yeterli koşullar sağlandığında güvenli okul bayrağı verilmelidir. Okul güvenliğine katkı sağlayan öğrenci, veli ve okul çalışanları ödüllendirilmelidir" maddesi de bayrak uygulamasının okullar arasında haksız rekabete yol açacağı ve bazı okulların haksız yere "niteliksiz" olarak itham edilebileceği yönünde aleyhte görüşlerin gelmesi üzerine yeniden tartışmaya açıldı. Daha sonra maddede yer alan "bayrak" ifadesi oylama sonucu çıkarılarak, "Okul güvenliğine katkı veren öğrenci, veli ve okul çalışanları ödüllendirilmelidir" şekliyle kabul edildi.

Sendikaların okullardaki çalışmaları tartışma konusu oldu

Genel kurulda bazı sendika temsilcileri, **"Sendikal hak arayışı adına yapılan etkinlikler ders saatleri dışında ve öğrencilerin güvenliğini riske etmeyecek şekilde yapılmalıdır"** şeklindeki öneriye "sendikal hakların engellendiği" gerekçesiyle aleyhte görüş bildirdiler.

Memur-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, maddeye ilişkin aleyhte söz alarak, bu maddenin gündem dışı olduğunu savundu. Bu maddenin oylanmaması gerektiğini dile getiren Gündoğdu, maddenin uygulamada ve hukuki açıdan sıkıntılar getireceğini belirtti ve "Bize yeni bir eylem başlığı vermeyin" ifadesini kullandı. **Eğitim-İş** Eğitim Sekreteri Önder Yılmaz da söz alarak sendikacılığın okullarda yapılmasının engellenmesine dönük bir faaliyetin kabul edilemeyeceğini, bu faaliyetin

öğrenci güvenliğine engel oluşturmayacağını ifade etti. **Eğitim-Sen** üyeleri ise bu maddenin şura gündeminde olmadığını ve gündemden çıkarılmasını istedi. Daha sonra, maddenin gündemde kalıp kalmaması yönünde oylamaların yapıldığı sırada bazı sendika temsilcileri salonu terk etti. Tartışmaların ardından, komisyondan "Sendikal hak arayışı adına yapılan etkinlikler ders saatleri dışında ve öğrencilerin güvenliğini riske etmeyecek şekilde yapılmalıdır" şeklinde kabul edilen madde, gelen bir öneri üzerine genel kurulda "Tüm yasal gösteri ve etkinlikler, öğrencilerin, sağlığını ve güvenliğini riske atmayacak şekilde yapılmalıdır" şeklinde **değiştirilerek kabul edildi**.

"Okul güvenliğini tehdit edici davranışlarda bulunan risk grubundaki öğrenciler açık liselere yönlendirilebilir" şeklindeki komisyonun kararının oylanması sırasında da tartışmalar yaşandı. Maddenin öğrencilerin tümünü bir şekilde rencide edecek karar gibi görülmesi nedeniyle çıkartılması yönünde görüşlerin gelmesi üzerine Bakan Avcı, "Ben de burada oy kullanma hakkımı öğrendikten sonra fikir beyan etmemde sıkıntı olmadığını düşünüyorum. Bence de doğru bir öneri ve bu maddenin çıkarılması yönünde oy kullanacağım. Milli Eğitim Bakanlığında görevli arkadaşlarıma bilgisine arz edilir" değerlendirmesinde bulundu. Daha sonra madde, **oylamalar sonucu çıkarıldı**.

Genel kurulda, Okul Güvenliği Komisyonunda alınan ve tartışma yaratan maddelerin dışındaki kararların tümü toplu olarak oylandı ve kabul edildi.

"Okul Güvenliği"ne ilişkin alınan tavsiye kararları şöyle:

Okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının çözümü ve önlenmesi amacıyla her okul için kapsamlı bir okul güvenliği eylem planı hazırlanmalı ve bu kapsamda; okulun ve çevresinin risk analizi yapılmalıdır. Bu bağlamda okul güvenliği açısından risk grubuna giren okullara yönelik süreç odaklı önlemler alınmalıdır.

Okul güvenliğine katkı sağlayan öğrenci, veli ve okul çalışanları ödüllendirilmelidir.

Okul paydaşlarının okul güvenliğine ilişkin rol ve sorumlulukları tanımlanmalıdır.

İhtiyaç duyulduğunda okul paydaşları okul güvenliği konusunda farkındalıklarının artırılması amacıyla eğitimden (ihmal, istismar, şiddet, ilk yardım vb.) geçirilmelidir.

Okul servis sürücüleri, okul ve yol güvenliği konularında her öğretim yılının başında yeniden bir eğitim programına tabi tutulmalı. Okul güvenliği sertifikası olmayan sürücüler çalıştırılmamalıdır.

Okul güvenliği konusunda uzmanlar yetiştirilmeli ve bu uzmanlar il veya ilçe düzeyinde istihdam edilmelidir.

Okulda fiziksel güvenliği sağlamak amacıyla, bütün okullarda güvenlik görevlisi ve sağlık personeli hizmet alımı yoluyla görevlendirilmelidir. Büyük okullarda daha fazla güvenlik sorunu yaşandığı göz önünde bulundurularak, okul arsalarının ve büyüklüğünün belirlenmesinde nüfus hareketliliği dikkate alınmalı, okullar optimal büyüklükte olacak şekilde planlamalıdır.

Okul giriş-çıkış saatlerinde okul çevresinde trafik polisi ve gönüllü trafik denetmenleri görevlendirilmelidir. Okul çevresindeki yaya geçitlerinde öğrencilerin görevlendirilmesinden vazgeçilmelidir.

Okul çevresinin daha güvenli bir yer haline gelebilmesi için yerel emniyet güçlerinden destek alınmalı, kurumlar arası işbirliği arttırılmalıdır. Okulun kendi başına baş edemediği güvenlik konularında emniyet güçlerinden yardım alınmalıdır.

Akşam saatlerinde ders yapılan okullarda çevre güvenliğinin arttırılması amacıyla okul çevresinin yeterince aydınlatılması sağlanmalı, yaşanabilecek elektrik kesintileri nedeniyle okullara jeneratörler tahsis edilmelidir.

Okul giriş-çıkışları ve çevresinin güvenliği için, okul giriş-çıkış noktalarının sayısı sınırlandırılmalı, okul içi ve çevresinde denetimi arttıracak önlemler alınmalı (ziyaretçi kartı, kamera, duman sensörü, metal detektör vb.) ve öğrencilerin okula istenmeyen araç-gereç ve suç aleti getirmelerini önlemek için denetimler yapılmalıdır.

Yeni yapılan okul binalarının teslim alınmasında okul müdürlerinin de görüşleri alınmalıdır.

Mevcut okulların fiziki ortamlarının, engelli bireylerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı kontrol edilmeli, varsa aksaklıkları giderecek önlemler alınmalıdır.

Okul tip projeleri bölgenin, okulun ve öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak tasarlanmalı, okul binaları planlanırken öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerde bulunmalarına olanak sağlayacak özellikte olmasına özen gösterilmelidir.

Okulda yaşanabilecek kaza ve yaralanmaları önlemek amacıyla, okuldaki onarım ve tadilatlar için okul yönetimlerine küçük onarım ödeneği tahsis edilmelidir.

Okul bahçesinin ve oyun alanlarının tasarımında kaza ve yaralanmayı önleyici yapı maddeleri kullanılmalı ve sürekli olarak bakım ve onarımı yapılmalıdır.

Türkiye coğrafyasının önemli bir kısmı deprem kuşağı üzerinde yer aldığından okullarda depreme karşı gerekli güvenlik önlemleri alınmalı, okul binaları çok katlı tasarlanmamalı, okul ve sınıf mobilyaları sabitlenmelidir.

Okul çevresinde öğrenci sağlığı ve güvenliği açısından risk oluşturabilecek maddelerin satılmasını önlemek amacıyla denetimler yapılmalıdır.

Okul sağlığı ve hijyeni açısından okullarda temiz içme suyu olanağı sağlanmalı, okullarda bulunan su depoları kontrol edilmeli ve periyodik aralıklarla klorlanması sağlanmalı,imkanlar ölçüsünde yemek hizmeti okullar tarafından sunulmalıdır.

Düzenlenen yetiştirme ve destekleme kurslarında öğretmenlerin nöbet görevi tanımlanmalıdır.

Öğrenci disiplin yönetmelikleri gözden geçirilmeli; başta uyuşturucu kullanımı (esrar, eroin, bonzai vb.) olmak üzere öğrencilerde gözlenen istenmeyen davranışları önlemek amacıyla yönetmelik maddelerinde caydırıcılığı artırıcı düzenlemeler yapılmalıdır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği, rehber öğretmenlerin okul güvenliği konusundaki rol ve sorumluluklarını da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Okul yöneticilerinin yetiştirilmesinde ve seçilmesinde okul güvenliği ile ilgili konular dikkate alınmalı, okul yöneticileri karşılaşılabilecek güvenlik sorunları ve krizleri yönetebilecek bilgi ve becerilere sahip adaylar arasından seçilmelidir.

Okul güvenliğine ilişkin ulusal ve yerel sorunları belirlemek ve analiz etmek amacıyla bu konuda bir veri tabanı oluşturulmalı, bu veri tabanından hareketle bölgelere hatta okullara göre risk haritaları çıkarılmalıdır.

Okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının önemli bir kısmı ikili eğitimden tam gün eğitime geçmekle çözülebilir. Bu nedenle ikili eğitim yapılan okullarda en kısa sürede tam gün eğitime geçilmelidir.

Pansiyonlu ve yatılı okullarda belletmenlerin belirlenmesinde,toplam öğrenci sayısının cinsiyete göre dağılımı dikkate alınmalıdır.

Öğrencilerin "sağlık okur-yazarlık" düzeylerinin artırılması için yaş gruplarına göre eğitim programları düzenlenmelidir.

Okul bahçesindeki otoparklar kapatılmalı ya da okulun eğitim-öğretime kapalı olduğu dönemlerde kullanılmalıdır.

Güvenlik açısından öğrencilerin evlerine en yakın okula devam edebilmeleri için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Okulda psikolojik güvenliği sağlamak amacıyla, ihtiyacı olduğu tespit edilen öğretmenlere öfke kontrolü, çatışma yönetimi, arabuluculuk gibi konularda psiko-eğitim desteği sağlanmalıdır.

Öğrencilerin okula bağlılıklarını ve aidiyet duygularını artırmak amacıyla okulda sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler düzenlenmelidir. Okulda bu türden faaliyetler düzenlenirken öğrencilerin görüş, öneri ve talepleri alınmalı, öncelikler öğrencilerin görüşlerine göre belirlenmelidir.

Rehberlik servisi ağır psikolojik sorunlar yaşayan öğrencilere yardım amacıyla aileye yol göstermeli ve yardımcı olmalıdır.

Okullarda halkla ilişkiler birimi oluşturulmalı, velilerin ve diğer ziyaretçilerin ders saatleri içerisinde okulun işleyişini bozacak şekilde okul ortamında bulunmaları, izinsiz ve kontrolsüz bir biçimde sınıflara girmeleri engellenmelidir.

Daha önce şiddet uyguladığı tespit edilen öğretmen, yönetici ve denetçilerin üst görevlere atanmaları engellenmelidir. Okullarda hizmet alımı kapsamında görevlendirilecek destek hizmeti elemanlarının seçiminde özen gösterilmelidir. Göreve yeni başlayacak personele bir oryantasyon eğitimi verilmelidir.

Okul aile arasındaki bağları güçlendirmeye dönük önlemler alınmalı, bu bağlamda "0-18 Yaş Aile Eğitim Semineri"ne katılım özendirilmelidir.

Madde bağımlılığı, şiddet, saldırganlık vb. konularda öğrencilerde, okul personelinde ve öğrenci velilerinde farkındalık yaratacak kamu spotları hazırlanmalıdır.

Okulu ve öğrencileri olumsuz olarak etkileyen içeriğe sahip TV programlarının denetlenmesi amacıyla MEB ve RTÜK daha yakın bir işbirliği içerisinde çalışmalıdır.

Okul personeli ve öğrencilere yönelik şiddeti önlemek amacıyla caydırıcı ve uygulanan yaptırımları ağırlaştırıcı nitelikte yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Okul personeli ve öğrencilere yönelik şiddet, yaralama, gasp vb. olaylar yaşanması halinde, MEB öğrencilerin ve personelin hukuki savunmasını üstlenmelidir.

Okullarda çeşitli nedenlerle boş geçen derslerde istenmeyen davranışların ve güvenlik sorunlarının yaşanmaması için gerekli önlemler alınmalıdır.

Okul güvenliği açısından sorun yaratan ğrenci tutum ve davranışlarının altında yatan sebeplerin daha iyi anlaşılması amacıyla, çocukların ev ve aile ortamında tanınması için çaba sarf edilmelidir.

Risk grubunda yer alan öğrencilere ilişkin emniyet ve sağlık kurumlarındaki bilgiler, okul yönetimleri ile paylaşılmalıdır.

Cep telefonlarının okulda uygunsuz kullanılmasının önlenmesi amacıyla, bilişim teknolojilerinin etik kullanımı konusunda ğrenci, ğretmen ve velilere dönük eğitim çalışmaları yürütülmelidir